

02.05.2017

Kj/4

§ 465

V 17.5.2017, Valtuutettu Emma Karin aloite Vantaan Energian irtautumiseksi Fennovoiman ydinvoimahankkeesta

HEL 2017-000741 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kari Emma ym. valtuustoaloite kvsto 18.1.2017 asia 46
- 2 Vantaan Energian lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki käynnistää yhteistyössä enemmistöomistaja Vantaan kanssa omistajaohjaustoimet, joiden tavoitteena on Vantaan Energia Oy:n irrottautuminen Fennovoiman ydinvoimahankkeesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että Vantaan Energia Oy:n toimialana on sähkö-, lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energiahuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta. Helsingin kaupunki omistaa 40 %:a ja Vantaan kaupunki 60 %:a Vantaan Energia Oy:n osakkeista. Vantaan Energia Oy on siten Vantaan kaupungin tytäryhteisö ja Helsingin kaupungin osakkuusyhteisö.

Vantaan kaupungilla on käsittelyssä vastaavan sisältöinen valtuustoa-loite. Vantaan Energia Oy on antanut lausunnon Vantaan kaupungille aloitteeseen liittyen. Lausunto on liitteenä 1.

Vantaan Energia -konsernin toiminnan päätavoitteina ovat sähkön ja kaukolämmön luotettava toimittaminen asiakkaille sekä yhtiön arvon kasvattaminen. Luotettavaan toimintakykyyn liittyy oleellisena osana yhtiön tuotantokyvyn ja -kapasiteetin varmistaminen myös tulevaisuudessa. EU:n ja kansainvälisten sopimusten asettamat haasteelliset tavoitteet hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja uusiutuvan energian osuuden lisäämiseksi vaativat Vantaan Energialta jatkuvasti panostuksia sekä päästökaupan ulkopuolisen tuotannon että uusiutuvaan energiaan perustuvan energiantuotannon lisäämiseen. Näin toimien yhtiö samalla jatkaa fossiilisiin polttoaineisiin perustuvan tuotannon vähentämistä. Yhtiön tavoitteena on ollut jo pitkään varmistaa oma sähköntuotantokykynsä mahdollisimman monipuolisella tuotantopaletilla.

Vantaan Energia Oy:n näkemyksen mukaan sähkön tuontiriippuvuus tulee lähivuosina kasvamaan vanhojen perusvoimantuotannon laitosten tullessa käyttöikänsä päähän, ellei tehdä korvausinvestointeja toimitusvarmaan perusvoimantuotantoon. Ydinvoima on yhtiön näkemyksen mukaan yksi edullisimmista perusvoimantuotantomuodoista ja sen kilpailukyky paranee tulevaisuudessa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja hiilidioksidipäästöjen rajoittamiseen tähtäävien toimien johdosta.

Vantaan Energia Oy:ltä saadun tiedon mukaan yhtiön hallitus arvioi kaikkiin investointihankkeisiin osallistumisista päättäessään laajasti hankkeiden riskejä, mahdollisia toteutumisskenaarioita ja niiden vaikutuksia yhtiöön sekä hankkeiden kannattavuuteen. Fennovoiman ydinvoimahankkeen investointi on suuruudeltaan noin 15 %:a Vantaan Energian koko investointivolyymistä, eikä siten ole määrältään sellainen, että hankkeen epäonnistuminen vaarantaisi yhtiön talouden ja aiheuttaisi vahinkoa kaupungin veronmaksajille.

Fennovoima Oy:n Hanhikivi 1 -ydinvoimahanke ei sisällä kannattavuuden tai riskien näkökulmasta yhtiön muita investointihankkeita suurempia riskejä. Vantaan Energian mukaan yhtiön kustannusriskiä pienentää muun muassa se, että Fennovoima Oy toimii ns. Mankala-periaatteella, jossa yhtiö toimittaa osakkeenomistajille tuottamaansa sähköä omakustannushintaan omistusosuuksien suhteessa. Voimaosakeyhtiö SF:n ja sen osakkeenomistajien, Vantaan Energia Oy mukaan lukien, Mankala-vastuu Fennovoiman kustannuksista alkaa vasta ydinvoimalaitoksen kaupallisesta käyttöönotosta, joka tapahtuu arviolta vuonna 2024. Tämä rajoittaa merkittävästi Voimaosakeyhtiö SF:n ja sen osakkeenomistajien riskiä rakennusaikana ottaen huomioon, että laitos hankitaan kiinteään hintaan mahdollisen viivästymisen lisäkustannusten

jäädessä toimittajan vastuulle. Kaupallisen käyttöönoton jälkeenkin Mankala-vastuu rajoittuu yhtiöjärjestyksen määräyksellä ainoastaan sähkön ja muun energian tuotannosta ja hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin. Lisäksi laitostoimittajan kanssa on sovittu sähkön omakustannushintaan vaikuttavista takuista, jotka pienentävät oleellisesti kaupallisen toiminnan alkuvuosien riskiä.

Vantaan Energia Oy:n mukaan Hanhikivi 1 -laitoksen kustannukset Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeenomistajille eivät ole muuttuneet, ja laitostoimittaja on sitoutunut sekä Fennovoimalle että Säteilyturvakeskukselle ilmoittamiinsa aikatauluihin. Aikataulut perustuvat ydinvoimalaitoksen kaupallisen käyttöönoton alkamiselle vuonna 2024.

Vantaan Energia Oy:ltä saadun tiedon mukaan Euroopassa käynnissä olevien ydinvoimahankkeiden ongelmia on analysoitu ja todettu suunnittelun ratkaiseva merkitys hankkeen laadukkaalle toteuttamiselle. Korkealaatuisella suunnittelulla varmistetaan, että rakentamisvaiheessa tehtävät mahdolliset muutokset jäävät vähäisiksi ja hanke etenee tarkoituksenmukaisesti. Hanhikivi 1 -hankkeessa suunnitteluaineiston oikeellisuutta ja laatua on painotettu ja ydinturvallisuuteen liittyvät vaatimukset ja tavoitteet on kirjattu laitostoimitussopimukseen. Sopimuksessa edellytetään useassa kohdassa nimenomaan Säteilyturvakeskuksen ohjeistuksen ja määräysten noudattamista. Laitostoimittaja on sitovien sopimusvelvoitteiden noudattamiseksi kasvattanut hankkeeseen kohdistamia resursseja sekä siirtänyt siihen kokeneimpia työntekijöitään.

Vantaan Energia Oy:n näkemyksen mukaan rakentamislupaprosessin aikataulua tärkeämpiä hankkeen kannalta ovat ydinturvallisuuden varmistaminen, ydinenergiälainsäädännön noudattaminen ja laitostoimittajan korkealaatuinen suunnitteluaineisto.

Vantaan Energia Oy:n mukaan välimiesoikeus käsitteli Kestra Oy:n sitoutumista Fennovoiman ydinvoimalahankkeen jatkorahoitukseen. Yhtiön ei katsottu antaneen sitovaa osallistumisilmoitusta, eikä se siten osallistu Fennovoima-hankkeen jatkorahoitukseen. Kestra Oy jatkaa kuitenkin ainakin toistaiseksi osakkeenomistajana Voimaosakeyhtiö SF:ssä. Välimiesoikeiden päätös ei vaikuta myöskään Voimaosakeyhtiö SF:n muiden osakkeenomistajien sitoutumiseen. Vantaan Energia Oy:n mukaan yhtiö ja kaikki muutkin Voimaosakeyhtiö SF:n osakassopimuksen allekirjoittaneet osakkeenomistajat, ovat kiistattomasti sitoutuneet hankkeeseen ja sen jatkorahoitukseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että Vantaan Energia Oy on osakeyhtiönä itsenäinen juridinen toimija. Osakeyhtiölain (624/2006) 1 luvun 5 §:n mukaan osakeyhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Saman luvun 7

02.05.2017

Kj/4

§:n mukaan osakeyhtiön johdon on huolellisesti toimien edistettävä yhtiön etua. Yhtiön tarkoituksen mukaisesti toimimista on pidettävä yhtiön edun mukaisena.

Vantaan Energia Oy:n yhtiöjärjestyksessä ei ole määrätty yhtiölle voiton tuottamisesta poikkeavaa toiminnan tarkoitusta. Yhtiön hallitus tekee osakeyhtiölain mukaisen yleistoimivallan nojalla päätökset esimerkiksi merkittävistä investointihankkeista yhtiön toiminnan tarkoitus huomioon ottaen.

Kaupunginvaltuuston 25.5.2016, § 138 hyväksymää konserniohjetta voidaan soveltuvin osin hyödyntää kaupungin osakkuusyhteisöjen ohjauksessa. Konserniohjeen mukaan kaupunki muun muassa noudattaa konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtävä- ja vastuuja-koja.

Kaupunginhallituksen 26.4.2011, § 431 hyväksymien kaupungin nettobudjetoituja yksiköitä, liikelaitoksia sekä konserniyhteisöjä koskevien omistajapoliittisten linjausten mukaan Vantaan Energia Oy:n toimintaa koskevana tavoitteena ovat kilpailukykyiset energiapalvelut.

Vantaan Energia Oy:n hallitus on tehnyt Fennovoima Oy:n Hanhikivi 1 -ydinvoimahankkeen osalta päätöksen yhtiön sitoutumisesta ydinvoimahankkeeseen liiketaloudellisin perustein. Yhtiö pitää osallistumisestaan Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen strategiansa mukaisena ja perusteltuna tapana varmistaa yhtiön pitkän ajan tuotantokykyä.

Helsingin kaupungin ei yhtiön vähemmistöomistajana tule omistajaohjauksen keinoin puuttua yhtiön hallituksen tekemään ja sen toimivaltaan kuuluvaan investointipäätökseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kari Emma ym. valtuustoaloite kvsto 18.1.2017 asia 46
- 2 Vantaan Energian lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

02.05.2017

Kj/4

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.04.2017 § 430

HEL 2017-000741 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.04.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi